

השב האפר

פרשת בראשית, שנת תשפ"א גליון א'

גליון הכנה לדפוס מספר

"השב האפר"

אשר חיבר הרה"ג החסיד המקובל
וצדיק המפורסם איש אלקים גוצינא
קדישא אספקלריא המאירה מורה
צדק לעדתו צינא מלא ספרא ולו
עשר מעלות גמדות ישראל ותק
ועושה חסד מוה' פנחס אריה זצ"ל
אב"ד דק' טורקא

דבר המערכת

מכיר הייתי את הרב המאה"ג (החסיד המפורסם מוה' פנחס אריה ז"ל שהי' אבד"ק טורקא) גדול בתורה ויראה וידיו רב לו בפלפול וסברה וגם דרש דרש הישב בנעימה להמשיך לבנות בני אדם לתורה ולזה דבריו א"צ בדיקה..... וכו'. מתוך הסכמה של הרה"ק מצאנו בעל דברי חיים ויעוב"א על ספר הק' "השב האפר" שיצא לאור ע"י נכד המהר"ר מוה' חיים יעקב מ"ק פעלשטיין בשנת תרכ"ב לפ"ק.

בעז"ה אנו מתכווננים להוציא לאור מדי שבוע בשבוע את החידושי תורה הנמצא בספר השב האפר על פרשת השבוע. ספר השב האפר כמעט שאינו בנמצא, והוא נחשב מכלל ספרי החסידות, כידוע, [רבינו ה' תלמיד החוזה מלובלין ז"ע, ומחוזתו של הרה"ק הבני יששכר ז"ע]. תולדות רבינו יופיע בעז"ה בבליונות הבאים.

מלבד התועלת שיהיו דברי רבינו מתבדרין בבי מדרשא, עיקר כוונתנו בהוצאת הגליון כדי להעריך את הספר מחדש קמעא קמעא, עד שנוכח להעריך כל הספר מחדש, ולהוציא לאור בשלימות. תקוותנו שאחר שנגמר להעריך את הספר השב האפר, נמשיך להוציא מדי שבוע בשבוע את ספר השני לרבינו עה"ת, ה"ה ספר כתפות האפר, וגם לרבות ספר אמרת הצרופה לאביו של רבינו, ה"ה הגה"ק רבי צבי הירש מסאקלוב ז"ע. בקשתינו שטוחה לכל מי שיש לו איזה הערה או הארה, או איזה עובדא מרבינו ז"ל [וממשפחתו], או מי שרוצה לקחת חבל בהוצאות ההדפסה, שיתקשר אלינו, ובודאי שרבינו יכיר לו טובה משמים.

יום ה' לסדר בראשית, כ"ז תשרי, יומא דהילולא קדישא של רבינו בעל השב האפר

ג' להט החרב והוה מתהפכת כי זהו המתהפך לפי בחירת האדם וע"י זה יבא האדם לשמור את דרך עץ החיים והבן.

ויהי ערב (א' ה) זהו עשו, ויהי בוקר זהו יעקב, יום אחד זהו ויה"ב, דהנה עשרת ימי תשובה נתקנו לתקן להמתיק ה"פ אלקים ע"י ה"פ הוי' שעולה ביחד מספר יוד פעמים יום, ויהי"ב היא יום הכולל כל העשרה, והנה באמת ראו לעשות תשובה גם בשבעה ימים לבד מר"ה ויה"ב, וזהו אמר ד' מבשן אשיב (תהלים ס"ח ב"א), מבשן ג' ד"פ יום, מצלת ג' יוד פעמים יום, ור"ל אם האדם עושה תשובה גם ב' הימים אז הקב"ה מקבל התשובה וכולל הכל ביחד, והבן, והנה מספר הנ"ל עולה תק"ס ובא"ת ב"ש אחד, ולכן נקרא יוה"ב יום אחד, והבן:

וכל אשר יקרא לו האדם נפש חי' הוא שמו ויקרא האדם שמות לכל הבהמה ולעוף השמים ולכל חיות

פרשת בראשית

דהיינו שרצה לתקון זאת שהבחי' ד' גוונים הנ"ל ויכללו בשורשם ולחבר את האהל להיות אחד,

והנה כאשר האד' דבוק באלופו של עולם ויכל להתגבר על יצרו כאמרם צופה רשע לצדיק ואלמלא הקב"ה עוזרו וכו' ואם ח"ו נרגן מפריד אלוף (משלי ט"ז ב"ח) נשאר תש"י ואז צור ילדך תש"י (דברים ל"ב י"ח) וזה ירמוז אם ד' לא ישמור עיר (תהלים קכ"א א) שהוא הגוף שאמרנו במדרש עיר קטנה זה הגוף ור"ל אם ה' לא ישמור עיר אז ח"ו עושה צירוף מקדש שקד ואז שוא שקד שומר (וירמוז כי בא"ת ב"ש עיר הוא מזג וכו' שלא יהי' בחי יסודות במזג הראוי) וידוע כי בחי' עבודת השם נכלל ב' מדות שבאו מ' כפולות שהם מספר י"ד וכאשר האדם מתקן בחי' המדות כראוי אז מהפך בחי' שוא לבחי' שאו וזהו שאו וידיכם קדש וברכו את ד' והבן ולכן מרומז באותיות.

בראשית בר אשי"ת ר"ל כי השומרים הם מבחוף והם אשית ר"ת אדום שחור ירוק תכלת וזהו בר משוון חוף וצריך להכניס אל הפנימיות והבן:

פסוק וישכן מקדם לגם עדן את הכרובים ואת להט החרב המתהפכת לשמר את דרך עץ החיים (ב"ב ב"ד) כי אותן צורות הנראות בתוך העינים נקראו כרובי עינא כי כרוב אנפי זוטרא והנה איתא בתקונים (עיני הקדמת תיקוני זוהר דף י"ג ע"א) כי יש שבעה גלדי עינא והם לרמוז לשבעה הבלים כי גלד ג' הבל ושבעה הבלים קמ"ה בחי' ז' כפולות מן בג"ד כפר"ת והם מתהפכים לפי מעשה האדם,

וזהו וישכן מקדם לגן עדן וישכן מקדם ר"ל השם ב"ה ב"ש השכין מקדם הבריאה לגם עדן לסיבה שיראה האדם לגנות העדונים וחמדת עולם השפל ואת הכרובים ר"ל אותן צורות אנפי זוטרי הנראות בעין האדם לסיבה שעו"ז האדם מכיר שפלות שלו ומביט לסוף דבר בקדמותו כאשר נאמר למעלה ואת להט החרב ר"ל לסיבה הנ"ל ברא גלדי עינא ז' נגד ז' הבלים כי ז' פעמים הבל

בראשית (א' א) ר"ת רק אם שמע תשמע בקול ד' (דברים ט"ז ה). כי עקר פינת התורה ושורש הלימוד לצורך העשיי' והבן.

עוד נוכל לומר רמז במילת בראשית ע"פ מה שאמרנו ע"פ שאו וידיכם קודש וברכו את ד' (תהלים קל"ד ב). דהנה ידוע לנו שבריאת העולם הי' ע"י שלש אמות אמ"ש שהם אש מים אויר שהוא בחי' רוח. ולכן בא"ת ב"ש מתחלף תי' אמ"ש לתי' ב"ת וזהו בראשית ראש בית והבן.

והנה ג' בחי' יסודות האלה הם בחי' ג' אבהן אברהם בחי' חסד יסוד מים שדרכם להתפשט יצחק בחי' גבורה אש פחד יצחק יעקב בחי' אמת ת"ת בחי' רוח והנה חסד פחד אמת מספר הכל תר"ה כמספר אש מים רוח מכוון, ולכן ביום ר"ה שאז נברא העולם אנו אומרים היום הרת עולם כי הרת מספר ג' אמות הנ"ל.

וזה כל פרי עבודת איש הישראלי לתקן בחי' ג' יסודות שלא יהי' בהם פגם ולכלוך ח"ו כאשר הארכנו מזה במקום אחר.

והנה ברא השם שומרים סובבים את בחי' יסודות הנ"ל והם ב' יצרים יצה"ר ויצה"ט ולרמוז זה הנה מצינו אותיות הקודש והסמוכות לאותיות תר"ה הם אתוון ק(ו)דש שהוא לרמוז כל השומר יצה"ט שהוא קדש וד"ל ואותיות שאחרי אותיות תר"ה הם אתוון שו"א שהוא בחינות יצר הרע עמל ואון ועבודת האדם לכלול ב' בחי' האלה שיהי' גם יצה"ר מסכים לעבודת שמים ע"ד בכל לבבך בשני יצריך (רש"י דברים ו ה).

והנה שתי אלה קדש ושוא ביחד הם מספר תשי"א שהוא ר"ת תכלת שחור ירוק אדום והכונה להעלות הבחי' ג' גוונים האלו לבחי' הפנימית שהוא גוון לבן שורש כל הגוונים בחי' כתר עליון וזה אפשר לרמוז בדברי יעקב אע"ה כאמרנו הבה את אשתי ואבואה וגו' (בראשית כ"ט כ"א)

השדה ולאדם לא מצא עור כנגדו (ב' יט), לכאורה דברים הללו אין להם שחר כי ולאדם לא מצא עור הוא ענין אחר שאין שייך להתחלת הסיפור,

ואפשר לומר דהנה באדם נכללו כל הברואים שבעולם כי כל העולם לא נברא אלא לצוות לזה כי ע"י מעשה המצות של האדם נותן כח ועוז ותעצמות לכ"א מהברואים וא"כ בהכרח שיש בצד מה התקשרות לאדם עם כל בחינה מבחינת הברואים ואפשר ע"פ הידוע שיש במרכבה העליונה אר"י שור נשר אדם ובהם נכללו בחי' תלת אבהו אר"י לקביל אברהם בחי' יסוד המים שור בחי' גבורה יסוד אש לקביל מדת פחד יצחק נשר בחי' ורוח נגד יעקב עמודא דאמצעותא וחי' ששמה אדם נגד בחי' ה' אחרונה בחי' מלכות בית דוד נגד יסוד העפר אבן יסוד העפר נכלל תוך ג' יסודות אמ"ש כידוע וא"כ כאשר האדם מתקן בחי' יסוד המים שלו הוא נותן חיות בפני אר"י שבמרכבה העליונה ומזה יגיע החיות לבחי' אר"י שבעולמות התחתוני' וכן בבחי' יסוד אש הוא נותן כח וכו',

וזהו וכל אשר יקרא לו נפש האדם חי' הוא שמו ר"ל מה שקרא שמות לבחי' הברואים הוא שמו של האדם עצמו כי ע"י שתיקון כחות השמות בתוך עצמו ע"י זה ה' מגיע הכח לבחי' הנאצלות ממנו והשם הוא החיות של כל דבר כידוע אבן ולאדם לא מצא עור כנגדו ור"ל ושם אדם עצמו עדיין לא מצא שלימות שיקרא שם האדם כי באמת שם האדם נאצל ע"י שם מ"ה ולאשר עדיין לא נשלם בחי' ה' האחרונה כי עדיין לא הית' חוה בבריאה כראוי ע"כ לא נשלם השם עד שהוכרח בכיכול להפיל תרדימה לתקן שם האדם בשלימות והבן,

ובדרך הפשוט יש לפרש כי עיקר השלימות לאדם ע"י שהוא שפל ונבזה וכאמור אשכח את דבא ושפל רוח ע"כ העזר האמיתי לאדם הוא מה שהוא שפל רוח וזהו ולאדם לא מצא עור ר"ל מה שהוא בחי' לא אצל עצמו זהו העזר והבן:

במדרש הנחש השיאני ואוכל ואוכל עוה, דהנה גבי מרגלים כתיב כי לחמנו הם סר צילם מעליהם, דקלקול חטא הקדום הי' ע"י אכילת עץ הדעת ונפלו ע"י כן נ"ק בשבירה, ועי"ז הקליפות גוברים, וע"כ ע"י אכילה בקדושה

וטהרה אחר עשיות המצות הנעשים טרם האכילה עי"כ מבטלים כח הקליפות, והאמת שכחם בא מבחי' הסט"א ג"כ ממילא בטליון ובמבוטליו,

ואפשר זהו הכוונה בפסוק אוכלי עמי אוכלי לחם ד' לא קראו (מהלים י"ד) ר"ל אוכלי עמי ר"ל האומות שאוכלים את בני ישראל זהו באו להם מחמת שהיו אוכלים לחם, וד' לא קראו שאלו הי' כוונתם בעת אכילה להעלות נ"ק אז לא הי' כח באומו' להתגבר עליהם, ולכן מבואר בזה"ק שעת אכילה שעת מלחמה שהוא כמו ענין מלחמה להתגבר נגד שונאים, וע"י הקדמה זו מצאנו לתרץ למה לא תקנו חכ"ז בחנוכה שמחה ומשתה וי"ט כמו בפורים דהא בפורים אכתי עבדי אחשוורוש הי' ולכן תקנו אנשי כנסת הגדולה סעודת מצוה למען יתגברו ע"י זה על שונאיהם שיצאו לגמרי מתחת ידם משא"כ גבי חנוכה ששם הי' באמת גאולה שלימה דהא אומרים הללו עבדי ד' והבן ע"כ לא היו צריכין לתקן שמחה משתה וי"ט,

וענין זה רמזו ג"כ במגילת איכה כל עמה נאנחים וכו' ראה ד' והביטה כי הייתי זוללה (איכה א יא) דלכאורה ענין זה לא שייך לחורבן וגלות, ועם דברינו יובן היטב ועם זה יבואר ג"כ פסוק (שמות יב טו) אך אשר יאכל לכל נפש הוא לבדו יעשה לכם ר"ל מי שיוודע לכוון בעת האכילה להעלות נפש ניצוץ שנפל שם לשבירה וזהו אשר יאכל לכל נפש, על ידי כן הוא לבדו יעשה לכם מה שתיבת הוא נשאר לבדו שאין השם שלם ואין הכסא שלם ע"י אכילה עם כוונת הצריכים לה יוכל האדם לתקן זה, וזהו יעשה לכם לשון תיקון וזהו כוונת מדרש הנ"ל ואוכל עוד ר"ל אחר שהי' הקלקול שלי ע"י אכילה אראה לתקן ע"י שאוכל עוד והבן.

ואננם עיקר כוונת האכילה הי' בארץ ישראל ושם הי' כח להשפיל על ידי אכילה כח האומות וזהו ארץ אוכלת יושבי' (במדבר יג לב) והבן:

ענין מה שאמרו בגמרא (ברכות לה ע"ב) אמר רבא לרבנין במטותא מנייכי לא תתחזי קמאי לא ביומי דניסן ולא ביומי דתשרי כי היכי דלא תטרדו במזוניכו כולא שתא, דהנה כל הקלקול בא מחמת חטא הקדום שהי' נכלל בבחי' מ"ע אכול

תאכל (ב' טו) ובבחי' ל"ת לא תאכל והנה נוכל לומר בזה דלזה הטעם צוה ד' מצות אכילת פסח ואכילת מצה שהוא מצוה פרטיות בענין אכילה כדי לתקן קלקול מ"ע אכל תאכל ולזה הי' הציווי בעשור לחודש הזה ע"ד המבואר במדרש בעשירי סרח והבן:

ויגד קלקול ל"ת לא תאכל ציוה השם בעשור לחודש תענו את נפשתיכם (ויקרא טו כט) לתקן ביטל מצות ל"ת לא תאכל, והנה בחי' מה שקשים מזונותיו של אדם הוא מסיבת החטא הקדום שנאמר בזיעת אפיקו תאכל לחם (ב' טו) ואם האדם מתקן הקלקול ממילא מזונותיו באים לו בקלות,

והנה כאן יש לדקדק מה שאמר לרבנינו לא תתחזי קמאי ביומי ניסן וביומי תשרי, דהנה רובי המצות הם בב' חדשים הללו ומדרך הטבע צריך האדם להסיר מלבבו מחשבת העוה"ז והשתדל בעת ההוא באיזה עסק פרנסתו וכדומה כי אם לתת לב לעשות המצות על מתכונתם וא"כ הדבר בהיפך ממה שאמר להם רבא לכאורה גם מה שאמר אח"כ לשון טרדא במזוני והי' לו לומר שלא תשדלו במזוניכו,

ועם דברינו יבא על נכון דזה הי' כוונת רבא לא תתחזי קמאי ביומי ניסן וביומי תשרי רק תראו לתקן קלקול מ"ע ומל"ת אכול תאכל ולא תאכל כאמו', וע"י זה יבטל מכם קללת בזיעת אפיקו, וא"כ לא הי' לכם טרדא לחזור אחר מזונות רק יבא לכם הכל בקלות והבן. ובה יובן מד"ר הובא במפרש הפייט בשביעי של פסח ד' אורי בפסח וישעי ביוה"כ וק"ל:

והנה כל בחינת העלאת נציצות הוא ע"י כח התורה ומקור התורה והמצוה נכללה בעשרת הדברות מתחיל בא' ומסיים בכ' ובא"ל ב"ם מתחלפין האותיות לאותיות ל"ת וביחד הם אותיות תאכל והבן.

וזהו ואכלת את כל העמים היינו אותיות אכלת והם אותיות את כל והבן ולכן רמזו אך בד' אל תמרדו ר"ל כאשר תשמרו מקור התורה הם אותיות א"ך מי' הדברות אז ואתם אל תיראו את עם הארץ כי לחמינו הם והבן

ליכר עולם יהיה צדיק

הרה"ק החסיד המקובל וצדיק המפורסם איש אלקים בוצינא קדישא אטפקלריא המאירה מורה צדק לעדתו צינא מלא ספרא ולו עשר מעלות במדות ישירות ותיק ועושה חסד גדול בתורה ויראה וידין רב לו בפלפול וסברה וגם דרש דרש חוטב בנעוטה להמשיך לבנת בני אדם לתורה

מוה"ר **פנחס אריה** זצוקללה"ה

אבדק"ק טורקא ומח"ס השב האפוד וכתפת האפר

מחויבאל קדישא של הרבי מלובלין זי"ע

בן הרה"ק מוה"ר **צבי הירש** זצוקללה"ה

אבדק"ק סאקלוב ומח"ס בעל אמרת הצרופה

נסתלק ועלה לשמי מרומים בסערה ביום כ"ז תשרי תרי"ג לפ"ק ונטמן בבית העלמין טורקא, אוהל הוקם על קברו ונהרס על ידי זרים ימ"ש בשנת ה'תשס"ז ויעו"כא

להערות ולנדרות, ולכל עניני ולקבלת הגליון בדוא"ל יכולן לפנות למכון קומי אורי Mechonkimioiree@gmail.com

"כתפת האפר" תרי"ג לפ"ק

"השב האפר" תרי"ג לפ"ק